

„... a Hubertus Bt. magas színvonalon látja el a művelt területeken tevékenységét”

Az elmúlt hónapokban megjelent, a Hubertus Bt. tevékenységét érintő valótlan állítások miatt a cég úgy döntött, hogy közlésezi a felmerült kérdésekkel kapcsolatos állásfoglalását.

Pontosan hol fekszik a Balaton-nagyberek és a Nekota? Hogyan kapcsolódik a Hubertus Bt. tevékenysége ezen területhez?

A Balaton-nagyberek a Balaton dél-nyugati részénél fekvő kb 10.000 hektár terület, ebből kb. 1.000-1.500 hektár az ún. Nekota. Ezt a mélyfekvésű területet leválasztja a Nagyberek nagyobbik részéről egy övcsatorna, így a Nekota vize egyetlen bújtatón keresztül jut a 224 km csatornahálózattal átszőtt Nagyberekbe, majd onnan egy szivattyútelepen keresztül a 2 méterrel magasabban fekvő Balatonba.

A Nekota természetes vízszintjét a csapadékmennyiségen kívül az egyetlen elfolyást biztosító bújtatójának beállítása határozza meg, amit a vízjogi engedély rögzít. A területen jelentős mezőgazdasági tevékenység nem folyik. A fenti vízkormányzás és vízátemelés közrendszerét 1907-1908 között alakították ki, az azóta változatlan formában szabályozott vízszintekkel egyetemben, amelynek működtetése évente több tízmillió Ft-os költséggel biztosítható. A Nekota területének egy kisebb része magán-, míg nagyobb része állami tulajdonban van, az állami tulajdonban álló részből a Hubertus Bt. 826,20 hektárt bérel.

A Hubertus Bt. a Balaton-nagyberek területén, az államtól bérelt területen a következő tevékenységeket végzi:

- növénytermesztés, ezen belül árunövény- és takarmánytermesztés (búza, repce, kukorica, napraforgó, takarmánynövények)
- állattenyésztés: anyatehéntartás legelőn, húsmarhahizlalás, lótenyésztés, fácántenyésztés
- turizmus: Hubertus-Hof Hotel és Étterem (Balatonfenyves)
- vadászat és erdőgazdálkodás

Kikből áll, hogy épül fel a Hubertus Bt. tulajdonosi szerkezete?

Az 1990-es évek elején a Balaton-nagyberek Állami Gazdaság a csőd szélére jutott, működőképességének biztosítása és a felszámolás elkerülése érdekében az Állami Vagyon Ügynökség befektetőt keresett. 1992-ben, a felszámolás előtti utolsó pillanatban jött létre – az állami gazdaság jogutódjaként – a Hubertus Agráripari Részvénytársaság, amelyben társtulajdonos volt a Braun Industrieholding AG és a Magyar Állam képviseletében az Állami Vagyon Ügynökség. A Hubertus Rt. ezt követően betéti társasággá alakult át, méretét jól jellemzi, hogy törzstőkéje 4,2 milliárd forint, míg a saját tőkéje 4,6 milliárd forint.

Mivel ebben az időben még gondolni sem lehetett a későbbi, EU-csatlakozás után Magyarországra érkező támogatásokra, a területen történő beruházások, a jogelőd állami gazdaságtól megörökölt tartozások és az első évek veszteségeinek finanszírozására folyamatosan újabb kölcsönöket kellett felvenni, és törzstőkeemelést kellett végrehajtani. Tekintve, hogy az Állami Vagyon Ügynökség (később az ÁPV Rt.) nem szándékozott részt venni ezekben a tőkeemelésekben, így a külföldi tulajdonost is meglepve és kész helyzet elé állítva 1996-ban a magyar állam rendes felmondással kivált a cégből. A magyar államot megillető több száz millió forint összegű vagyonhányad kifizetése jelentős terhet rótt a Braun Industrieholding AG-ra.

Érte-e kár a magyar államot az 1992-ben kötött szerződéssel? Valóban hektáronként 10 forintért bérlő a Hubertus Bt. a Balaton-nagyberek területet?

A 7.725 hektár állami területet bérlő Hubertus Agráripari Bt. 4.741 hektár területen folytat teljes körű mezőgazdasági tevékenységet, így gyep-, legelő-, erdőgazdálkodást és ezen belül kb. 2.000 hektár területen szántóföldi növénytermesztést. Mintegy 15 ezer hektárnyi területre van vadászati joga, amelyért külön, a hatályos jogszabálynak, és a piaci szintnek megfelelő díjat fizet. A díjat a vadászat szempontjából nem hasznosítható, mintegy 4.000 hektár balatoni vízfelületért is megfizeti.

A cég kötelezettsége a Nagyberek vízkormányzásával kapcsolatos, vízjogi engedélyben előírt feladatok folyamatos elvégzése és az ezzel kapcsolatos költségek felvállalása. Ezt az éves szinten kb. 30-80 millió forint költséggel járó tevékenységet kompenzálja a piaci ártól eltérően, jelentősen alacsonyabb összegben megállapított 10 forint/hektár összegű haszonbérleti díj. A szerződés 99 évre szól, hiszen a tulajdonosnak jelentős, hosszú távon megtérülő beruházásokat kellett végrehajtania: a mai napig 3,75 milliárd forintot fektetett be a Hubertus Bt.-n keresztül. A cég a térség legnagyobb munkaadójaként 116 dolgozót foglalkoztat egy olyan területen, ahol magas a munkanélküliség.

Mit jelent a terület vízkormányzása, ki és mi alapján végzi ezt a feladatot?

A területen 1910 óta ugyanaz a vízszint van érvényben. A terület vízkormányzását 1949-től 1992-ig a Balaton-nagyberek Állami Gazdaságán keresztül a magyar állam, 1992-től a Hubertus Bt., majd 2010. szeptember 1-től a Balaton-nagyberek Vízitársulat látja el. A vízjogi engedélyben előírt vízszint betartásáért a Vízitársulat a felelős. Ez jelenti az előírt vízszintnél magasabb víz leengedését, ugyanakkor a

Nekota mesterséges vízpótlására jelenleg nincs sem technikai lehetőség, sem erre vonatkozó kötelezettség.

A Balaton-nagyberek területét 1908 és 1910 között az itt gazdálkodó Hunyadi grófok csapolták le, és állították be a ma is engedélyezett vízszinteket. Ennek előzménye és feltétele volt, hogy az 1860-as években megépült a Sió-zsilip és a déli vasút, ami végleg megszüntette az összeköttetést a Balaton tó és a Nagyberek között. A jelenlegi vízszintről nyomon követhető írásos vízjogi engedély 1967 óta áll rendelkezésre, és fontos tudni, hogy 1967 óta 17 (az 1977-es természetvédelmi területtelé nyilvánítás után is 13) engedély módosítás történt, de valamennyi módosítás esetén ugyanazon vízszint maradt érvényben. Ez azt is jelenti egyben, hogy a ma is érvényben levő vízszintre vonatkozó engedélyek kiadása az elmúlt 44 évben nyolc, nagy szakértelemmel rendelkező, különböző kormányokhoz köthető vízügyi szakember nevéhez fűződik.

A terület vízkormányzása hogyan hat az élővilágra?

A NATURA 2000 regiszter szerint a Nekota területe kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek, a Balatoni Berkek elnevezésű terület – amelynek a Nekota is része – a jogszabály alapján különleges madárvédelmi területnek minősül. A területre vonatkozó hivatalos Natura 2000 adatlap szerint a terület 30%-án lombos erdő, 45%-án rét, 5%-án legelő, 20%-án mocsár található, azaz megállapítható, hogy a Nekota területén állandó vízborítással fedett terület nincs nyilvántartva. Az adatlap 2010. augusztus 1-jén fennálló állapotot tükrözi, és az adatokat a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szolgáltatta és rögzítette. A Hubertus Bt. ennek megtartására vállalt kötelezettséget.

2005 óta folyamatosan gondot okozott a Nekota egyetlen bújtatójának visszatérően illegális eltömitése. 2010 tavaszán ismeretlen tettesek a Nekota leeresztő bújtatóját ismételtelen eldugaszolták, ami miatt a Hubertus Bt. feljelentést is tett. A 2010-es nagy esőzések országos méretű katasztrófához vezettek, az eldugaszolás és az óriási csapadékmennyiség miatt a Nekota vízszintje jóval magasabb lett a szokásosnál. Van olyan madárfaj (amelyek védelme később a támadások alapját jelentette), amely akkor jelent meg a területen, amikor az illegális eltömités, valamint az azt követő belvív és az esőzések következtében a vízszint drasztikusan megemelkedett.

2010 novemberében a Vízügyi Igazgatóság hozzájárulásával gátátvágásra került sor a Nekota kritikusan megemelkedett vízszintje miatt. A magasabb vízszint akadályozta a környéken folyó gazdálkodási tevékenységet, sőt még egy beláthatatlan következményekkel járó gátszakadás veszélye is fennállt.

A 2010-es csapadékos időjárás miatt a felgyülemlett vízzel kapcsolatos probléma megoldására a Vízitársulat minden eszközt megragadott. Megoldást várva elég váratlan döntés született, hiszen a szakminisztérium a nyár elején az országos katasztrófa és egy bűncselekmény folytán időlegesen átalakult tájegységet a nemzetközi jelentőségű vadvizek és vízimadarak védelméről szóló Ramsári egyezmény hatálya alá tartozó területnek minősítette.

Milyen hatással lenne a területre a vízszint magasságának tartós megemelése?

A magasabb vízszint nemcsak a környékbeli gazdák tevékenységét veszélyezteti. A jelenleginél magasabb vízszint esetén idővel lakott települések, majorságok is víz alá kerülhetnek, hiszen a jelenlegi védelmi rendszer nem alkalmas sokkal nagyobb vízmennyiség megtartására. A vízszint emelésével az M7-es autópálya biztonsága is megkérdőjeleződik, és megszűnik a Nekota tavaszi vésztározó funkciója, melynek pótlásáról a hatályos jogszabályok szerint egyidejűleg gondoskodni kell.

A Hubertusszal kapcsolatos kérdésekre további, részletes információ a www.hubertus.hu weboldalon található. A témában további nyilatkozattételt valamint egyéb médiaszereplést a cég nem tervez.

Az elmúlt közel 20 év alatt a Hubertus Bt. tevékenységét mindenkor a korrektség és a jogszabályok tisztelete határozta meg. A Hubertus azt szeretné tenni, amihez ért: minőségi gazdálkodást, mindezt úgy, hogy fenntartsa a környezet és a gazdálkodás egészséges szimbiózisát, valamint munkát és megélhetést biztosítson a környékbelieknek. Ezt csak megerősítik a minisztérium és érintett hatóságok 2011. július 20-án tett látogatásakor készült jegyzőkönyvben rögzítettek:

„... a résztvevők személyesen bejárták a Nekota területét, mint a problémával érintett területet, és meggyőződtek arról, hogy a Hubertus Bt. magas színvonalon látja el a művelt területeken tevékenységét, és láthatóan a természetvédelmi értékek megőrzését is magas színvonalon végzi.”

